

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/474/2002
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7802899622
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7802899622.40

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, v právnej veci žalobkyne: X.. J. P., narodená XX.X.XXXX, bytom XXX XX A., G. XXXX/XX, zastúpenej advokátom: JUDr. Peter Harakály, Mlynská 28, 040 01 Košice, IČO: 00620157, proti žalovanej: Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava, IČO: 36062235, zastúpenej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad č. 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00151700, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, o sťažnosti žalovanej proti uzneseniu 10C/474/2002-799 zo dňa 21.4.2020 o výške náhrady trov konania, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava číslo konania 10C/474/2002-799 zo dňa 21. apríla 2020 o výške náhrady trov konania **z a m i e t a** .

II. **N e p r i z n á v a** žiadnej zo strán právo na náhradu trov sťažnostného konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka rozhodol uznesením 10C/474/2002-799 zo dňa 21. apríla 2020 o výške náhrady trov konania v konaní o náhradu škody z ublíženia na zdraví tak, že zaviazal žalovanú nahradit' žalobkyni trovy konania vo výške 13.661,62 Eur a zároveň nahradit' znaleckej organizácii: forensic.sk, Inštitútu forenzných medicínskych expertíz, s.r.o., trovy znaleckého dokazovania vo výške 1.509,29 Eur.

2. Voči uvedenému uzneseniu podala v zákonnej lehote sťažnosť žalovaná z dôvodu, že rozhodnutie nepovažuje za správne z viacerých dôvodov.

3. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/21/2009, v ktorom je uvedené, že trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.

4. Žalovaná poukázala na to, že právo úspešnej strany sporu na náhradu trov konania neznamená, že by súd mal takejto strane priznať akékoľvek trovy, aj nedôvodné, resp. neúčelne vynaložené a účelovosť vynaložených trov konania je potrebné posudzovať vždy v závislosti od konkrétnych okolností danej veci. Pri rozhodovaní o priznaní trov konania sa vždy musí prihliadať na to, či sa jedná o trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala.

5. Konajúci súd takto nepostupoval pokiaľ priznal trovy konania aj za úkon písomné podanie zo dňa 21.7.2014 - návrh na zmenu účastníka. Tak, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalobkyňa toto podanie o zmene účastníka konania následným podaním doručeným súdu 26.3.2015 vzala späť, čo znamená, že týmto úkonom nesledovala cieľ konania, preto takýto úkon nebol opodstatnený a ani účelný a neexistuje zákonný dôvod na jeho priznanie.

6. Z ďalších priznaných úkonov žalovaná namietala priznanie náhrady trov konania za písomné podanie zo dňa 22.10.2018, o ktorom nemala vedomosť a preto nebolo možné preveriť správnosť rozhodnutia o priznaní trov konania a ani účel a dôvod úkonu.

7. Žalovaná namietala priznanie náhrady za porady s klientom, ktoré mali byť realizované dňa 30.11.2015 a 19.12.2018 t.j. v dňoch nariadeného pojednávania, ktorých sa zúčastnil advokátsky koncipient substitúta (JUDr. Szöllösyho) - JUDr. Šimoňák. Pokiaľ sa právny zástupca žalobkyne pre iné pracovné povinnosti pojednávania nemohol zúčastniť, je dôvodné sa domnievať, že v uvedené dni nemohla byť porada advokáta s klientom zrealizovaná. Namietala aj priznanie režijného paušálu a DPH k týmto úkonom.

8. Žalovaná nesúhlasila s rozhodnutím konajúceho súdu v časti priznanej náhrady za stratu času vrátane DPH v súvislosti s účasťou na pojednávaniach pred Okresným súdom Rožňava.

9. Poukázala na ustanovenie § 17 ods.1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., ktorej zmyslom je kompenzovať príjem, ktorý advokát za uvedený čas môže dosiahnuť poskytovaním právnych služieb. Advokát sa osobne pojednávani neúčastnil a preto mu táto náhrada nemala byť priznaná.

10. Advokát žalobkyne sa osobne neúčastnil pojednávani na Okresnom súde Rožňava v dňoch 9.11.2015, 30.11.2015, 16.12.2015 a 19.12.2018. Na pojednávani sa zúčastnil advokátsky koncipient substitúta JUDr. Peter Šimoňák. Advokát žalobkyne nebol v dôsledku nevyhnutnosti prepravy svojej osoby na miesto konania pojednávania obmedzovaný vo výkone svojej advokátskej praxe aj v čase, ktorý strávil advokátsky koncipient cestou na pojednávania, mohol vykonávať iné úkony právnej služby. Keďže právna služba nebola poskytnutá advokátom, nemohla mu byť priznaná ani kompenzácia príjmu.

11. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/29/2015 zo dňa 19.4.2016 v spojení s uznesením ÚS 511/2016, Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/727/2015-59, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/1128/2015 zo dňa 10.2.2016, rozhodnutie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9C/19/2018 zo dňa 10.06.2019, Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12C/144/2016 v spojení s uznesením NS Slovenskej republiky 1 CdoGpl/2017.

12. Žalovaná z vyššie uvedených dôvodov navrhla nepriznať ani náhradu cestovného za účasť na pojednávaniach, na ktorých sa zúčastnil koncipient advokáta a navrhla zrušiť napadnuté uznesenie alebo ho zmeniť v súlade s podanou sťažnosťou.

13. Žalovaná v podanej sťažnosti neodôvodnila to, prečo napáda aj výrok o náhrade trov znaleckej organizácie napriek tomu, že sťažnosťou napadla celé uznesenie.

14. Zástupca žalobkyne k sťažnosti žalovanej proti uzneseniu 10C/474/2002-799 zo dňa 21. apríla 2020 o výške náhrady trov konania vo svojom vyjadrení zo dňa 25.6.2020 uviedol, že žalobkyňa nesúhlasí s námietkami žalovanej, že súd nepostupoval pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania správne. Žalovaná namietla konkrétne náhradu trov konania priznanú za úkony právnej pomoci a to návrh na zmenu účastníka z 21.7.2014, písomné podanie z 22.10.2018 a porady s klientom 30.11.2015 a 19.12.2018. Všetky vyššie uvedené úkony právnej pomoci boli súdu známe, resp. preukázané a preto nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov konania za tieto úkony.

15. Žalovaná ďalej namietla priznanie náhrady za stratu času za úkony spočívajúce v právnom zastúpení žalobkyne na jednotlivých pojednávaniach, na ktorých sa neúčastnil advokát osobne, ale bol zastúpený advokátskym koncipientom, nakoľko v takomto prípade náhrada za stratu času advokátovi nepatrí a poukázala aj na súdne rozhodnutia niektorých súdov. Žalobkyňa rozhodne nesúhlasí s názorom žalovanej, že náhrada za stratu času patrí právnomu zástupcovi len v prípade, pokiaľ úkony právnej služby vykonáva osobne a pokiaľ tieto úkony vykonával prostredníctvom koncipienta, takáto náhrada za stratu času mu nepatrí.

16. Žalobkyňa pripustila súhlas s názorom žalovanej v tom, že zmyslom ustanovenia § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. je paušálnym spôsobom kompenzovať príjem, ktorý by advokát za čas strávený cestou mohol dosiahnuť poskytovaním právnych služieb. Advokát je obmedzovaný v dosahovaní odmeny za poskytovanie právnych služieb aj v čase, keď cestu na pojednávania vykonáva advokátsky koncipient.

V čase cesty koncipienta na pojednávanie by totiž tento koncipient mohol taktiež v mene advokáta poskytovať právne služby, za ktoré by patrila odmena samotnému advokátovi, teda aj v takomto prípade je naplnený zmysel tohto ustanovenia a to kompenzácia príjmu, ktorý by advokát za uvedený čas mohol dosiahnuť poskytovaním právnych služieb, v danom prípade prostredníctvom advokátskeho koncipienta.

17. K tejto spornej otázke sa jednoznačne vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení číslo konania 10Sžso/44/2015 zo dňa 28.9.2016, v ktorom považoval za dôvodné priznanie odmeny a náhrady advokátovi aj za úkony právnej služby vykonané advokátskym koncipientom, vrátane náhrady za stratu času. Najvyšší súd sa v predmetnom uznesení priklonil k tomu, že žalobcovi prislúcha právo na náhradu uplatnených nákladov právneho zastúpenia bez ohľadu na to, či úkon vykonal advokát sám alebo v zastúpení advokátskym koncipientom. Ak by tomu tak nebolo, úplne by sa minulo účinku ustanovenia § 64 ods. 2 zákona o advokácii: „Advokátsky koncipient vykonáva pod vedením a dohľadom advokáta, spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti, komplementára komanditnej spoločnosti alebo konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným právnu prax, ktorej účelom je nadobudnúť vedomosti a osvojiť si skúsenosti potrebné na výkon advokácie. Počas tejto praxe je advokát oprávnený poveriť advokátskeho koncipienta vykonaním jednotlivých úkonov právnych služieb, ktoré advokátsky koncipient robí samostatne.“

18. Na tomto mieste považoval najvyšší súd za dôležité upozorniť na ústavne súladný výklad, ktorému venoval vo svojej judikatúre značnú pozornosť aj Ústavný súd Slovenskej republiky, nakoľko súd prvého stupňa pri odôvodnení napadnutého uznesenia vychádzal predovšetkým z gramatického výkladu aplikovaných ustanovení zákona. Ústavný súd Slovenskej republiky z výkladu práva vyslovil svoj názor napr. aj v náleze sp. zn. III.ÚS/341/2007, v ktorom konštatoval: „nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade aplikácie ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútno. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle článku 2 Ústavy Slovenskej republiky totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“. Žalobkyňa vzhľadom na vyššie uvedené navrhla okresnému súdu, aby žalovanou napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

19. Podľa ustanovenia § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku, proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

20. Podľa ustanovenia § 248 Civilného sporového poriadku, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

21. Podľa ustanovenia § 250 ods.1 Civilného sporového poriadku ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne. Podľa odseku 2 citovaného paragrafu, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté rozhodnutie zruší alebo zmení, v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

22. Súd preskúmal sťažnosť žalovanej, napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť žalovanej nie je dôvodná a preto ju zamietol.

23. Podstatou sťažnosti žalovanej bola námietka priznania odmeny za úkon - písomné podanie zo dňa 21.7.2014 - návrh na zmenu účastníka. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa prostredníctvom advokáta podala návrh na zmenu účastníka listom zo dňa 21.7.2014, ktorý bol doručený súdu 23.7.2014. Na základe uvedeného návrhu súd rozhodol uznesením 10C/474/2002-398 zo dňa 5.2.2015 o pripustení

zmeny účastníka konania na strane žalovanej. Z toho jednoznačne vyplýva, že sa jednalo o riadny úkon žalobkyne, na základe ktorého došlo k zmene na strane žalovanej a preto za tento úkon jednoznačne patrí náhrada tak, ako bola priznaná.

24. Žalovaná ďalej namietala priznanie náhrady trov právneho zastúpenia za úkon písomné podanie zo dňa 22.10.2018, nakoľko o ňom nemala vedomosť. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa prostredníctvom svojho advokáta podala dňa 22.10.2018 písomné vyjadrenie k znaleckému posudku znaleckej organizácie forensic.sk. Podľa referátu zo dňa 2.11.2018 súd nariadil doručiť vyjadrenie žalobkyne zo dňa 22.10.2018 žalovanej, ktorá toto písomné vyjadrenie prevzala dňa 5.11.2018, o čom svedčí doručka na čl. 641 spisu. Jedná sa teda o riadny úkon, za ktorý patrí náhrada trov právneho zastúpenia tak, ako bola priznaná.

25. Žalovaná nesúhlasila s priznaním náhrady trov konania za porady s klientom v dňoch 30.11.2015 a 19.12.2018. Žalobkyňa pri vyčíslení trov právneho zastúpenia listom zo dňa 31.3.2020 predložila ako prílohu Zápisnicu z porady konanej dňa 30.11.2015 od 8.30 hod. do 10.00 hod. so svojim právnym zástupcom a Zápisnicu z porady konanej dňa 19.12.2018 od 8.30 hod. do 10.00 hod. so svojim právnym zástupcom. V predmete obidvoch zápisníc je uvedená príprava na nadchádzajúce pojednávanie, teda na deň 30.11.2015, resp. 19.12.2018. Podľa názoru súdu, uvedené porady boli riadne zdokumentované a účelnosť porád pred konaním pojednávania je dôvodná, keď na pojednávaní 30.11.2015 sa zúčastnila žalobkyňa, kde bola podrobne vo veci vypočutá a na pojednávaní 19.12.2018 sa vykonával plánovaný výsluch zástupcu znaleckej organizácie a na uvedenom pojednávaní následne odzneli záverečné reči strán sporu a pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Preto súd považoval aj tieto úkony za riadne vykonané a vzhľadom na predmet sporu aj dôvodné.

26. Súd sa nestotožnil ani s ďalšou námietkou žalovanej k priznaniu hotových výdavkov pozostávajúcich z cestovných náhrad a z náhrad za stratu času pri účastiach na pojednávaní dňa 9.11.2015, 30.11.2015, 16.12.2015 a 19.12.2018, na ktorých sa nezúčastnil osobne advokát žalobkyne, ale koncipient JUDr. Peter Šimoňák.

27. Úkon právnej služby vykonávaný advokátskym koncipientom sa rovná úkonu právnej služby vykonanému advokátom. Koncipient totiž nevykonáva úkony právnej služby vo vlastnom mene, ale v mene advokáta na základe ním udeleného poverenia (§ 16 ods. 2 v spojení s § 64 ods. 2 Zákona o advokácii). Každý úkon, ktorý vykoná resp., na ktorom sa zúčastní, koncipient, sa považuje za úkon vykonaný advokátom. Inštitút náhrady za stratu času advokátovi kompenzuje čas strávený cestovaním, ktorý by mohol využiť inak a to poskytovaním právnych služieb. Na účel náhrady za stratu času je právne irelevantné, či advokát vykonal úkon právne služby osobne, alebo prostredníctvom koncipienta. Právna úprava nerozlišuje pre priznanie tejto náhrady, či je úkon vykonaný osobne advokátom, alebo povereným koncipientom. Na podporu vyššie uvedenej argumentácie súd poukazuje aj na Stanovisko Slovenskej advokátskej komory uvedené v Bulletinu Slovenskej advokácie č. 4/2013 na strane č. 67, resp. Komentár k vyhláske o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb (autorov Fiačan, Kerecman, Baricová, Hellenbart, Sedlačko a kolektív, Komentár I. vydanie C. H. Beck 2015 str. 180).

28. Súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10Sžso/44/2015 zo dňa 28.9.2016, v ktorom bola riešená otázka náhrady trov konania za úkony, ktoré vykonal advokátsky koncipient. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že náhrada trov právneho zastúpenia prislúcha úspešnému žalobcovi bez ohľadu na to, či úkon vykonal advokát sám, alebo v zastúpení advokátskym koncipientom. Poukázal pritom na ustanovenie § 64 ods. 2 Zákona o advokácii.

29. Z vyššie uvedených dôvodov a citovaných rozhodnutí je možné dospieť k záveru, že ak patrí náhrada trov právneho zastúpenia žalobkyne za úkon účasť na pojednávaní, na ktorom sa zúčastnil koncipient jej advokáta a v tejto časti nie sú žiadne námietky, podobne mu patrí aj právo na náhradu za stratu času a cestovné náhrady. Po preskúmaní napadnutého uznesenia 10C/474/2002-799 zo dňa 21.4.2020 a jednotlivých úkonov, za ktoré bola priznaná náhrada trov konania žalobkyne porovnaním so spisom je možné konštatovať, že sťažnosť žalovanej je v celom rozsahu nedôvodná a preto ju bolo potrebné zamietnuť. Trovy právneho zastúpenia uvedené vo výroku I. napadnutého uznesenia boli vyčíslené správne.

30. Keďže žalovaná napadla svojou sťažnosťou uznesenie ako celok, avšak v sťažnosti vôbec nenamietala výrok II., ktorým bola priznaná náhrada znaleckej organizácii, aj v tejto časti bolo potrebné sťažnosť zamietnuť.

31. Výrok o trovách sťažnostného konania sa opiera o ustanovenie § 255 ods. 1, 2 a § 262 Civilného sporového poriadku. V konaní o rozhodovaní o sťažnosti by vzniklo právo na náhradu trov sťažnostného konania žalobkyni, ktorá bola v celom rozsahu úspešná, avšak trovy konania si neuplatňovala a preto súd nepriznal trovy sťažnostného konania žiadnej zo strán.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné podľa § 357 Civilného sporového poriadku.